

4 havo

1 Wie is verantwoordelijk?

Mevrouw van Vugt-Roose is de afdelingscoördinator die verantwoordelijk is voor het jaarprogramma. Als u een vraag heeft over het programma kunt u naar vgt@deringvanputten.nl een e-mail sturen.

Wanneer u een vraag heeft over de begeleiding van uw zoon of dochter, kunt u in eerste instantie terecht bij de coach.

Voor het monitoren van de studievoortgang per leerling heeft elke coach regelmatig overleg met een afdelingscoördinator. De eindverantwoordelijkheid voor de havo berust bij de afdelingsleider, de heer Wittenberg.

2 Indeling schooljaar

Het schooljaar bestaat uit 4 perioden. Tijdens de lesweken zijn er tussentoetsen en aan het einde van elke periode is een eindtoets. De meeste eindtoetsen zijn verzameld in een toetsweek. In een toetsweek zijn er geen lessen.

3 Toetsing

PTA	Elk vak heeft een programma van toetsing en afsluiting (pta). Dit is een overzicht met alle onderdelen die meetellen voor het eindcijfer. Alle pta's staan uiterlijk 1 oktober op de schoolsite. Een pta is een officieel document dat ook naar de inspectie gestuurd wordt.
Tussentoets	De meeste vakken hebben per lesperiode een tussentoets en een eindtoets. Tussentoetsen worden tijdens de les afgenomen. Bij een geoorloofde absentie wordt de toets ingehaald op een door de docent te bepalen moment.
Eindtoets	De meeste eindtoetsen worden in de toetsweek gemaakt. Dan zijn er geen lessen en is er een apart toetsrooster. Bij een geoorloofde absentie wordt de toets ingehaald op een door de coördinator te bepalen tijdstip. Bij een ongeoorloofde absentie kan de coördinator een maatregel opleggen.
Praktische opdracht	Sommige onderdelen worden getoetst met een verwerkingsopdracht. De opdracht docent geeft vooraf aan wat van belang is (opdracht, de beoordelingscriteria en de deadline).
Handelingsdeel	Een verwerkingsopdracht die niet wordt beoordeeld met een cijfer is een handelingsdeel. Dit is een verplichte opdracht die naar behoren gemaakt moet worden. De docent geeft vooraf aan wat van belang is (opdracht, de beoordelingscriteria en de deadline).
Schoolexamen (SE)	Het eindexamen bestaat uit twee delen: een schoolexamen (SE) en een landelijk centraal examen (CE). Het eindcijfer wordt bepaald door het gemiddelde van deze twee cijfers te nemen. Het schoolexamen wordt voor de meeste vakken verdeeld over twee jaar, dus over 4 en 5 havo. In het PTA vindt u hierover nadere informatie. Er zijn enkele vakken die geen CE kennen. Bij die vakken is het cijfer voor het SE tevens het eindcijfer. Het betreft de volgende vakken: CKV (culturele en kunstzinnige vorming), maatschappijleer en informatica. Het vak LO (lichamelijke opvoeding) geldt als een handelingsdeel, daarom wordt het eindcijfer omgezet naar het symbool v (voldoende) of g (goed). Een onvoldoende is bij LO niet toegestaan. De vakken CKV en maatschappijleer worden in 4 havo afgesloten. De eindcijfers tellen mee voor het combinatiecijfer in 5 havo en voor de bevordering naar 5 havo. Het combinatiecijfer bestaat in 4 havo uit 2

onderdelen: CKV en maatschappijleer. Voor 5 havo komt daar het profielwerkstuk bij.

Verhinderings bij toetsing	Geldige redenen voor het missen van een toets zijn ziekte en ernstige familieomstandigheden. In beide gevallen moet dit zo snel mogelijk worden gemeld. In ieder geval moet op de dag van de toets om 8.00 uur de verhindering op school bekend zijn . Leerlingen van wie de verhindering bij het begin van de toets niet bekend is, missen in ieder geval hun bonuspunt.
Te laat bij toetsing	Onze procedure bij te laat komen staat beschreven in het examenreglement of in het schoolreglement.
Te laat	<p>Praktische opdrachten en handelingsdelen moeten altijd (ook bij inleveren ziekte!) op het voorgeschreven tijdstip (voor een PO: vóór 08.30 uur) worden ingeleverd. Te laat inleveren betekent het toekennen van een 1.</p> <p>De leerling moet de volgende voorzorgsmaatregelen nemen om te laat inleveren te voorkomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> -er rekening mee houden dat de laatste week niet aan de opdracht gewerkt kan worden; -een reservekopie van bestanden op de harde schijf van de school zetten; -een kopie maken van ingeleverd werk; -het werk inleveren bij de docent persoonlijk of bij de teamleider; -bij ziekte op de dag van inleveren, het werk door een familielid of medeleerling laten inleveren; -<u>een PO op de juiste dag vóór 08.30 uur inleveren, ook als de leerling niet op die dag om 08.30 uur begint met de les. Het is in zo'n geval wellicht handig de PO een dag eerder in te leveren.</u> (Over het algemeen is het verstandig om een opdracht ruim van tevoren in te leveren. Dit voorkomt stress).
Herkansingen	<p>Na een toetsweek kan de leerling één toets te herkansen. In het PTA staat welke toetsen herkansbaar zijn. De herkansingen vinden plaats op een aparte dag. De data staan in de lijst 'belangrijke data'. Bij de bepaling van het cijfer voor de herkansing geldt: het hoogste cijfer telt.</p> <p>Wanneer een leerling overgaat naar 5 havo met een onvoldoende voor maatschappijleer, dan krijgt hij in 5 havo de mogelijkheid om het vak te herkansen. Dit om het risico dat een leerling al een onvoldoende voor een afsluitend vak meeneemt, te beperken. De leerling kan hier alleen gebruik van maken wanneer hij regulier (dus inclusief de onvoldoende voor het afsluitende vak) naar 5 havo bevorderd is.</p>

5 Status resultaten

Elke leerling heeft de status groen, oranje+, oranje- of rood. De status is gebaseerd op de cijfers en geeft aan of een leerling op koers ligt voor overgang naar 5 havo. De status wordt bij elke periode vastgesteld door de cijfers te vergelijken met de bevorderingsnormen. De status geeft aan of de cijfers goed genoeg zijn en welke vorm van begeleiding nodig is. Per e-mail krijgen de leerlingen en hun ouders regelmatig een bericht met de status van de resultaten.

- Groen zo ga je naar 5 havo
- Oranje+ je bent een positief bespreekgeval, je komt waarschijnlijk in aanmerking voor overgang naar 5 havo
- Oranje- je bent een negatief bespreekgeval, je kan zo niet naar 5 havo
- Rood je kunt zo niet naar 5 havo

6 Begeleiding en verwachtingen

Afhankelijk van de status komt een leerling in aanmerking voor normale begeleiding, aanvullende begeleiding of een verplicht studieplan.

- Groen en Oranje+ normale begeleiding van docenten en coach
- Oranje- aanvullende begeleiding voor lastige vakken
- Rood verplicht studieplan

Verwachtingen

leerling	-	volgt lesrooster
	-	is op tijd met de juiste leermiddelen
	-	volgt instructies docent
	-	maakt huiswerk en oefent met toetsstof
	-	stelt vragen aan de docent over het eigen werk
	-	overlegt bij problemen eerst met de docent, daarna met de coach
docent	-	gebruikt werkwijzer (papier, som of fronter) voor huis- en leerwerk
	-	zet toetsdatum uiterlijk een week vooraf op som
	-	bespreekt aanpassingen werkwijzer met leerlingen
	-	bespreekt de toets na in de les
	-	zet cijfers uiterlijk een week na afname op som
	-	neemt bij problemen contact op met de coach
coach	-	heeft minstens 4 keer per jaar een coachgesprek met de leerling
	-	heeft minstens 2 keer per jaar een coachgesprek met de leerling en ouders
	-	neemt bij problemen contact op met de ouders
ouders	-	melden verhinderingen tijdig aan school
	-	zijn betrokken bij het studieplan van hun kind
	-	lezen nieuwsbrieven per e-mail
	-	neemt bij problemen contact op met de coach

7 Bevorderingsnormen

Voor het bepalen van de overgang tellen de volgende regels.

- De normen worden toegepast op afgeronde cijfers.
- Het vak LO, de projecten en de actualiteitentoets bestaan uit handelingsdelen. Aan het eind van het jaar worden de cijfers omgezet in een O (onvoldoende), V (voldoende) of G (goed). Met een O voor een van deze vakken kan een leerling niet bevorderd worden. De cijfers van deze vakken tellen niet mee als pluspunten/minpunten.
- Onder minpunten verstaan we de hoeveelheid punten die een leerling totaal beneden de 6 heeft. Een 5 is 1 minpunt, een 4 is 2 minpunten etc.
- Onder pluspunten verstaan we de hoeveelheid punten die een leerling bij de voldoende vakken totaal boven de zes heeft. Een 7 is 1 pluspunt, een 8 is 2 pluspunten etc. Voor LO, de projecten, de actualiteitentoets en rekenen kunnen geen pluspunten gehaald worden.
- De cijferberekening bestaat uit fase A en B. Deze worden achtereenvolgens op de afgeronde cijfers toegepast.
- Mocht de wet- en regelgeving, eventueel in de loop van het schooljaar 2019-2020, zodanig worden aangepast, dat de school haar overgangsnormen opnieuw dient te wijzigen, dan zal zij dat onmiddellijk doen.

Fases A en B

A NE, EN, wiskunde (kernvakken)

- 2 x 5, of 1 x 4, of 1 x 4 en 1 x 5: bespreken
- 2 x 4, of 3 x 5, of 1 x 4 en 2 x 5: zittenblijven

B. Alle vakken (met uitzondering van LO en actualiteitentoets)				
Onvoldoendes		Aantal pluspunten		
aantal	Soort	Bevorderen (groen)	Bespreken (oranje- of oranje+)	Zittenblijven / overstap MBO (rood)
0		ja	---	---
1	5	≥ 2	0, 1 (oranje+ dus positief bespreekgeval)	---
	4	≥ 3	0, 1 (oranje- dus negatief bespreekgeval) 2 (oranje+ dus positief bespreekgeval)	---
2	5, 5	≥ 4	0, 1 (oranje- dus negatief bespreekgeval) 2, 3 (oranje+ dus positief bespreekgeval)	---
	4, 5	≥ 5	1, 2 (oranje- dus negatief bespreekgeval) 3, 4 (oranje+ dus positief bespreekgeval)	0
	4, 4	---	≥ 3 (oranje- dus negatief bespreekgeval)	0, 1, 2
3	5,5,5	---	≥ 2 (oranje- dus negatief bespreekgeval)	0, 1
	4,5,5	---	≥ 3 (oranje- dus negatief bespreekgeval)	0, 1, 2
4	5,5,5,5	---	---	ja

Voor LO, actualiteitentoets en de projecten geldt dat deze onderdelen met een voldoende of goed moeten zijn afgerond. Indien dat niet het geval is, wordt een aanvullende opdracht gegeven.

Als een leerling niet wordt bevorderd, betekent dit dat de leerling niet wordt toegelaten tot 5 havo. Tweemaal doubleren in 4 havo is niet toegestaan, dus dan is een overstap naar het MBO aan de orde.

Als een leerling de derde klas heeft gedoubleerd of het jaar daarvoor een vmbo-tl diploma heeft behaald, is het slechts toegestaan de vierde klas te doubleren na toestemming van de docentenvergadering. Deze toestemming wordt slechts bij hoge uitzondering gegeven.

Indien een leerling minder dan een 5,0 gemiddeld heeft voor de examenvakken, is eveneens toestemming van de docentenvergadering nodig om te doubleren.

Voorbeelden bevorderingsnormen en status

status groen	Ne	En	Comb	WA	Sk	Bi	Ak	Du	LO
	7	6	6	6	6	6	7	6	v

Status is groen omdat deze leerling goed op weg is naar 5 havo. Comb staat voor het combinatievak en bestaat uit maatschappijleer en CKV.

status oranje+	Ne	En	Comb	WA	Sk	Bi	Ak	Du	LO
	6	6	7	6	v	5	7	5	v

Status is oranje+ omdat deze leerling bespreekgeval is met voldoende pluspunten. 2x7 zijn 2 pluspunten om de 2x5 te compenseren. Deze leerling kan alleen naar 5 havo als de docenten en de coach voldoende vertrouwen hebben in 5 havo.

status oranje-	Ne	En	Comb	WA	Sk	Bi	Ak	Du	LO
	6	6	7	6	v	5	6	5	v

Status is oranje- omdat deze leerling bespreekgeval is en een pluspunt te kort komt. 1x7 is 1 pluspunt en dat is 1 pluspunt te weinig voor 2x5. Deze leerling moet zich gaan verbeteren om in aanmerking te komen voor 5 havo.

status rood	Ne	En	Comb	WA	Sk	Bi	Ak	Du	LO
	6	6	7	6	v	5	5	5	v

Status is rood omdat deze geen bespreekgeval is. Met 1x7 en 3x5 kan deze leerling niet naar 5 havo.

8 Bespreken

Als een leerling besproken wordt, gebeurt dit door een commissie bestaande uit de afdelingscoördinatoren en de coach. Zij laten zich hierbij informeren door de lesgevende docenten. Deze commissie komt met een advies aan de afdelingsleider. De afdelingsleider neemt vervolgens een besluit. De afdelingsleider kan er voor kiezen de leerling en/of zijn wettelijk vertegenwoordiger te horen voorafgaand aan het besluit. Hieronder treft u de mogelijkheden aan:

1. onvoorwaardelijke bevordering tot het naast hogere leerjaar (in dit geval: 5 havo);
2. afwijzing, dus niet toelaten tot een naast hoger leerjaar;
3. onvoorwaardelijke bevordering tot een naast hoger leerjaar met oplegging van een taak; indien bij de aanvang van het nieuwe schooljaar blijkt dat deze taak niet of niet voldoende is verricht, kan de afdelingsleider passende maatregelen treffen.

Bij zittenblijven in 4 havo vervallen alle resultaten. Een leerling met een onvoldoende voor lichamelijke opvoeding, de actualiteitentoets en/of CKV kan nooit meer dan een bespreekgeval zijn. De mogelijkheid bestaat de leerling niet te bevorderen tot 5 havo. Bevorderen is slechts mogelijk met het opleggen van aanvullende eisen die de leerling in de gelegenheid stellen het vak alsnog voldoende af te sluiten. Hetzelfde geldt voor leerlingen die hun handelingsdelen voor een vak niet voldoende hebben afgerond.

Voor een representatief cijferbeeld geldt: er mogen geen resultaten van afgenomen toetsen ontbreken; de cijferlijst moet kortom volledig zijn. Indien de cijferlijst hieraan niet voldoet, is de leerling een 'bespreekgeval'.